

područje istočnohumskega dijalekta došli su istočnoštokavski govornici istočnije fizionomije. Vukušić dubrovački poddijalekt drži „sučiniteljem hrvatske naglasne norme“ (str. 92.), a izdvaja i sjeverozapadne (i)jekavske novoštokavske govore „u kojima ima znatan broj naglasnih podudarnosti sa zapadnim dijalektom“ (92.). To je sasvim ispravno, jedino ne treba zaboraviti da u fizionomiji istočnohercegovačko-krajiškoga dijalekta udjela ima ne samo stara istočna nego i stara zapadna štokavština. Nastavlja Vukušić „da je zapadno novoštokavsko naglašavanje kao cjelovit sustav postalo uporabnom normom hrvatskoga jezika te, napokon, u naše vrijeme i njegovom propisanom normom“ (str. 92.). To je istina, jedino bi o tom što je najbitnije u fizionomiji zapadnog novoštokavskog naglašavanja još trebalo potanko raspraviti. Stjepan Vukušić prigovara drugoj mojoj misli, onoj da su naglasne značajke novoštokavskog ikavskog dijalekta u mnogim pojedinostima temelj norme hrvatskoga standardnog jezika. Moram reći da moja ocjena znači da su mnoge novoštokavske akcenatske osobine zajedničke (npr. svagdje je novoštokavski *dân, rûka, nôga, pòlje*), a tamo gdje nisu zajedničke obično je kao u no-

voštokavskom ikavskom dijalektu. Svakako, kako i sam Vukušić piše, udjela u hrvatskoj naglasnoj normi imaju i drugi hrvatski novoštokavski idiomi. Treba znati npr. da je zapadno novoštokavski standardnojezično *vôće*, kako je u mnogih ikavaca novoštokavaca, ali ima hrvatskih ikavaca novoštokavaca u kojih je kao u srpskom standardnom jeziku i u mnogim srpskim govorima (*vôće*). I mnogi Srbi (i)jekavci novoštokavci govore *vôće*, a i u Bošnjaka često je tako, u Crnogoraca rjeđe. Drugim riječima, zapadna novoštokavska akcentuacija, gledana u cjelini, dosta je različita, a različitosti, naravno, djeluju na normativna rješenja ovisno o odnosu snaga, da se tako izrazimo. Dakle, ne može se izjednačavati akcentuacija zapadnog novoštokavskog dijalekta i zapadno novoštokavsko naglašavanje.

Stjepan Vukušić govori o dvama novoštokavskim naglašavanjima, zapadnom i istočnom. Drži da se osobito po leksičkim, tipološkim i paradigmatičkim normama razlikuju zapadno i istočno novoštokavsko naglašavanje. Treba, međutim, imati u vidu i bošnjačko i crnogorsko naglašavanje, dakle naglašavanje u standardnim novoštokavštinama u cjelini.

Josip Lisac

XVI. DRŽAVNO NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA

Opatija, 18. – 20. travnja 2011.

Već šesnaest godina MZOŠ kao pokrovitelj i Agencija za odgoj i obrazovanje, organizator, omogućuju učenicima diljem Hrvatske susrete na školskim, županijskim i državnim natjecanjima u poznavanju hrvatskoga jezika. Kao i do-

sadašnjih godina natjecanje je organizirano za učenike sedmih i osmih razreda osnovne škole i svih četiriju razreda srednje škole.

Zahvaljujući višegodišnjem iskustvu, međusobnoj suradnji jezikoslovnih stručnjaka i odgojno-obrazovnih djelatnika različitih jezikoslovnih i odgojno-obrazovnih institucija: škola, Agencije za odgoj i obrazovanje, Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Kroatističkog odsjeka Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, sudionici natjecanja

pokazuju sve bolje rezultate na ispitima znanja iz hrvatskoga jezika. Pravopisne zadatke učenici rješavaju gotovo sto posto, a objašnjenja pojedinih jezičnih problema (koja se traže u zadacima poluotvorenog tipa: *obrazloži ili objasni svoj odgovor*) često su bolja negoli predviđena.

Na žalost zbog objektivnih okolnosti i na ovogodišnjem natjecanju učenici su svoja jezikoslovna znanja i vještine mogli pokazati samo rješavanjem zadataka zatvorenog i poluotvorenoga tipa, što je samo jedan od mogućih oblika vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika. Zasigurno bi učenicima, a i njihovim učiteljima i nastavnicima koji ih pripremaju za natjecanja, puno veći izazov bio da svoje zanimanje za jezik i jezikoslovlje, u svim svojim gledištima, pokažu putem projekata i istraživačkih radova, oblika u kojima stvaralaštvo i znanje mogu doći do punog izražaja. Toplo se nadamo da će i za to doći vrijeme, na zadovoljstvo svih onih koji se bave jezikom i vole ga.

No, o kvaliteti pitanja ispita znanja na svim razinama natjecanja brinu članovi Državnoga povjerenstva, imenovani od strane MZOŠ-a, a oni su vrsni učitelji i nastavnici, jezikoslovci i profesori s Filozofskoga fakulteta. Valja ih poimence navesti zato što su svojom profesionalnošću i entuzijazmom doprinijeli kvaliteti zadataka. Ovogodišnji članovi Državnoga povjerenstva bili su: prof. dr. sc. Ivo Pranjković, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, predsjednik; Jadranka Amanović, prof., OŠ Petra Preradovića, Zadar; Mirela Barbaroša-Šikić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb; Majda Bekić-Vejzović, prof., V. gimnazija, Zagreb; Marijana Češi, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, tajnica DP-a; Marina Čubrić, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, Zagreb; Snježana Đuretek, prof., OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb; Dinka Golem, prof., OŠ Stanovi,

Zadar; Diana Greblički-Miculinić, prof., OŠ „Špansko Oranice“, Zagreb; Linda Grubišić-Belina, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Rijeka, Rijeka; dr. sc. Marijana Horvat, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; dr. sc. Lana Hudeček, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; Đurđica Jelačić, prof., OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb; Ingrid Lončar, prof., Srednja škola Zabok, Zabok; dr. sc. Krešimir Mićanović, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb; dr. sc. Milica Mihaljević, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; Lidija Novosel, prof., Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica; Vesna Novak, prof., Osnovna škola Otok, Zagreb; Lidija Puljan, prof., Gimnazija Metković, Metković; Sandra Rossetti Bazdan, prof., Ekonomska i trgovačka škola, Dubrovnik; Senka Sklepić, prof., Ekonomska i trgovačka škola, Čakovec; Kristinka Štefan, prof., Osnovna škola Vidovec, Vidovec; Nina Tadić, prof., Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica; Dinka Tomašković-Presečki, prof., Gimnazija A. G. Matoša, Zabok; Ivanka Ujdur, prof., Gimnazija Metković, Metković; Mirjana Vidović, prof., Gimnazija Čakovec, Čakovec i Mirjana Žeravica, prof., Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića s pravom javnosti, Dubrovnik.

Program ovogodišnjeg državnog natjecanja obuhvatio je, osim natjecateljskog dijela, kulturološke i odgojno-obrazovne sadržaje koje su pripremili učenici i djelatnici OŠ Rikarda Katalinića Jeretova iz Opatije. Učenici i učitelji škole, posebice članovi Organizacijskoga odbora škole i njihov ravnatelj Fredi Glavan, omogućili su sudionicima natjecanja da se upoznaju s njihovim nastavnim i izvan-nastavnim aktivnostima, odabirući ponajbolje glazbene, literarne, plesne i glumačke točke s kojima su se predstavili na svečanome otvaranju natjecanja te priredbi povodom svečane dodjele nagrada. Učenici i njihovi

mentori imali su prigodu upoznati kulturne, društvene i povijesne znamenitosti Opatije.

Učenici, sudionici državnoga natjecanja, postigli su izvrsne rezultate, u svim kategorijama, državni prvaci imali su visok postotak riješenosti zadataka, i to od 86 % do 98 %. Valja posebno istaknuti tri prva mjesta, dakle isti postotak riješenosti zadataka 86 %, u četvrtome razredu srednje škole. Ostvarili su ga učenici koji već nekoliko godina dolaze na državnu razinu natjecanja, a neki od sed-

mog razreda. Uvijek se nadamo da će neki od učenika odabrati jezikoslovlje kao svoj budući poziv.

Zahvaljujući našem akademiku Stjepanu Babiću, začinjavcu natjecanja iz hrvatskoga jezika, *riječ hrvatska biva draga i znana našim mladim naraštajima*.

Popis učenika koji su zauzeli 1., 2. i 3. mjesto na XVI. državnom natjecanju iz hrvatskoga jezika u Opatiji, 18. – 20. travnja 2011.:

Osvojeno mjesto	učenik	mentor	bodovi	mjesto škole	razred
1.	Jana Munivrana	Vesna Čondić	93	Zagreb	7.
2.	Marija Dodig	Josipa Mioč	91	Metković	7.
3.	Ana Marija Dadić	Ane Šimunović	89	Dubrovnik	7.
3.	Ante Petrović	Sanja Bago	89	Imotski	7.
3.	Davor Marić	Vesna Čondić	89	Zagreb	7.
3.	Leon Jukić	Marica Šafran	89	Zagreb	7.
3.	Nika Ribarić	Vesna Čondić	89	Zagreb	7.
1.	Antonio Matošević	Ankica Kireta	96	Sisak	8.
2.	Lea Ledinišćak	Branka Kuća	94	Lepoglava	8.
2.	Dunja Odošajić	Marija Matić	94	Sl. Brod	8.
3.	Ivan Protrka	Anita Katić	93	Kutjevo	8.
1.	Luka Miličević	Ružica Filipović	98	Osijek	1.
2.	Mislav Glibo	Ankica Krešić	96	Kutina	1.
3.	Elizabeth Nedić	Ružica Filipović	93	Osijek	1.
3.	Juraj Matej Kovač	Mirjam Zaninović	93	Zagreb	1.
3.	Maša Marić	Divna Tus	93	Zagreb	1.
1.	Ante Petrović	Sanja Putica	94	Dubrovnik	2.
2.	Luka Tripalo	Sunčana Voronjecki	93	Virovitica	2.
2.	Jelena Geček	Matilda Kramar	93	Ivanec	2.
3.	Sara Marija Lovrenović	Zdenka Kos	92	Virovitica	2.
1.	Mihaela Obšivač	Martina Ilić	91	Metković	3.
2.	Ana Iveković	Ljiljana Centrih-Lovrić	87	Zagreb	3.
3.	Maja Aralica	Slavica Čilaš	86	Split	3.
1.	Marija Todorčić	Ivan Žužul	86	Imotski	4.
1.	Karlo Lugomer	A. Mariniv-Kustec	86	Zagreb	4.
1.	Marin Kežić	Martina Ilić	86	Metković	4.
2.	Filip Vranješević	Lidija Farkaš	85	Zagreb	4.
2.	Marta Šušak	Marijo Kosović	85	Zagreb	4.
3.	Mirna Lazić	Jasna Koščak	84	Zagreb	4.